

Infrastrukturdepartementet
Energienheten
i.registrator@regeringskansliet.se

Behåll rätten till ursprungsgarantier för mikroproducenter

Solelkommissionen har tagit del av Energimyndighetens (EM) Hemställan om ändringar av lag och förordning för ursprungsgarantier (UG) som inkom till regeringen i mars 2020. I hemställan vill Energimyndigheten att rätten till UG för mikroproducenter ska tas bort och att regeringen ska fatta beslut om detta före den 30 juni 2020.

Solelkommissionen vill därför inkomma med detta brev då vi kraftigt avråder från att ta bort rätten till UG för mikroproducenter. Ett borttagande av UG innebär att den solel som villaägare producerar och säljer blir omärkt el. Det kommer på sikt göra villaägarnas solel svårsåld och därmed innebära en lägre intäkt för den solel som säljs. En villaägare säljer normalt 50 % av sin solelproduktion, vilket gör att sämre efterfrågan kommer att bli ett hinder för en fortsatt solelboom bland villaägare.

Systemet med ursprungsgarantier infördes i Sverige 2010 och grundar sig på ett EU regelverk. UG är grunden för all försäljning av el idag genom att den ger kunderna valmöjligheter och skapar transparens med vilken energikälla och i vilket land elen producerats. Efterfrågan på ursprungsmärkt el har ökat kraftigt under de senaste tio åren och vi ser det som självklart att den kommer att fortsätta att öka i takt med utmaningen att ställa om till ett helt förnybart energisystem. Mycket få kunder kommer att vilja köpa omärkt el, vilket leder till att intresset från elhandelsbolagen att betala för villaägarnas överskott kommer att minska kraftigt och därmed får villaägarna och många lantbrukare allt sämre betalt för den el de säljer. Det innebär också att de kunder som vill köpa svensk solel får svårt att hitta det på marknaden.

Solelkommissionen har full förståelse för att Energimyndighetens IT stöd för UG inte är dimensionerat för att hantera varken dagens solelanläggningar och ännu mindre om tio år

VASAKRONAN

HSB – där möjligheterna bor

när minst 500 000 villaägare enligt våra prognoser har installerat solel. Vi har därför tagit fram ett förslag till ombudslösning, där administrationen flyttas från EM till elhandelsbolagen. En ombudslösning skulle även förenkla kraftigt för kunderna och stärka deras ställning på elmarknaden. Ett antal elbolag som är medlemmar i Svensk Solenergi har ställt sig positiva till ett förslag till ombudslösning.

EM har även föreslagit att de ska få rätten att införa en kontoavgift för UG. En avgift skulle även den utgöra ett kraftfullt hinder för alla mikroproducenter. Med en ombudslösning skulle kontoavgiften belasta elhandlarna istället och bli försumbar per villakund. Vi har konkretiserat vårt förslag till ombudslösning och ser att den går utmärkt att genomföra utan elmarknadshubben. Ombudslösningen finns med som bilaga till detta brev.

Solelkommissionen föreslår:

- Att mikroproducenter får behålla rätten till UG
- Att det inte införs någon kontoavgift för mikroproducenter
- Att EM skyndsamt får i uppgift att utreda förutsättningarna för en ombudslösning. Det är av stor vikt att ombudslösningen träder i kraft samtidigt som EM avslutar sin administration av UG för mikroproducenter. EM bör därför erhålla detta uppdrag senast 30 juni 2020.

Stockholm 2020-05-25

Johan Öhnell

Ansvarig för Solelkommissionen

Johan.ohnell@solkompaniet.se

Solelkommissionen är ett nätverk som består av Vasakronan, HSB, IKEA, Telge Energi och Solkompaniet som arbetar för att skapa bättre villkor för kundägd solel och har som mål att Sverige år 2030 ska få 10 % av sitt elbehov från solel.

Bilaga

VASAKRONAN

HSB – där möjligheterna bor

TelgeEnergi

Ombudslösning för mikroproducenter (upp till 43,5 kW)

Vi inser att Energimyndighetens administrativa system för hantering av UG för mikroproducenter inte är dimensionerat för de volymer som den positiva utvecklingen för solel innebär. Vårt förslag är dagens system kan kompletteras med ett ombudssystem för elhandlare. Ombudsrollen kan införas genom en ändring i förordningen och ett tillägg i EM:s föreskrifter. Ombudslösningen avser bara mikroproduktion. I övrigt fortsätter dagens hantering av UG enligt EM:s föreskrift. Det skulle innebära att:

- Elhandlare kan välja att vara ombud för sina kunder som producerar solel och hantera hela processen med att godkänna anläggningen och utfärda UG månadsvis.
- Solelproduktionen, som går ut på nätet, mäts av elnätsbolaget och samma mätvärden används av elhandlaren för att utfärda UG. I dagens EDIEL meddelande om mätvärden framgår vilken typ av produktion som mätvärdena avser. Det gör att det är samma mätvärden som används idag, som är grunden för att utfärda UG i ombudsmodellen. Det säkerställer ett säkert system för utfärdandet av UG.
- Att elnätsföretagens mätning är grunden för att utfärda UG säkerställer att det endast är nettoproduktionen som tilldelas UG. Dvs enligt det nya regelverket som föreslås av EM att UG inte längre ska tilldelas för bruttoproduktionen.
- Elhandlarna har idag ett väl fungerande informationsutbyte med elnätsbolagen och det krävs ingen ny rapportering. I framtiden kan detta hanteras genom den nya elmarknadshubben. Ombudsrollen kan därför utföras av elhandlaren på ett effektivt sätt och skapar inga extra uppgifter för elnätsbolagen.
- Elhandlaren ansvarar för att hålla ett register över de anläggningar som erhåller UG.
- Elhandlaren rapporterar månadsvis till EM över den totala mängden UG som ska utfärdas och får UG insatta på sitt konto. Elhandlaren rapporterar även den totala antalet solelanläggningar som mätvärdena avser. Inga konton för respektive mikroproducent förs hos EM.
- De UG som utfärdas av EM till ombuden är nationella UG, inte EECS. Marknaden för svensk solel kommer under överskådlig tid vara Sverige.
- Att det är frivilligt att vara ombud innebär att bara de elhandlare som har större volymer mikroproducenter behöver ändra sina administrativa system.
- Elhandlare som vill bli ombud tecknar ett avtal med EM om ett ombudskonto. I det avtalet framgår att EM har rätt att utöva tillsyn för ombudets hantering av UG och att vid felaktigheter utgår en avgift på 1,5 gånger värdet på de felaktigt mottagna UG. Någon certifiering av elhandlaren system behövs därför inte. Ombudskontot hos EM är avgiftsfritt för elhandlaren.

- Elhandlarna kan välja att erbjuda UG tjänsten lokalt, regionalt eller nationellt. I avtalet med EM ingår att elhandlaren har en skyldighet att erbjuda UG tjänsten till samma kundgrupper som man köper in överskottsel från.
- EM:s administration av de stora volymerna mikroproducenter flyttas till elhandlarna.
- De mikroproducenter som finns i UG får information om att de måste välja ombud för att fortsätta erhålla UG. Efter viss tid avslutas samtliga mikroproducenters konton hos EM. De som inte väljer ombud innan deras konto avslutas kan senare välja ombud.
- EM får rätt att bedriva tillsyn över de elhandlare som är ombud.
- Kunden har redan kontakt med den elhandlare de valt och behöver inte hantera en krånglig administration för att kunna få del av UG systemet och kunna sälja sin solel med UG. Kunderna begär att få sin anläggning registrerad för UG i samband med att man tecknar avtal med elhandlare om att sälja sin överskottsel och UG.
- Kunden lämnar till elhandlaren de uppgifter om sin anläggning som anges i föreskriftens §7. Det kan dock ses över vilka uppgifter som ska lämnas. Idag ska det anges om investeringsstöd har erhållits, men inte om man gjort Rotavdrag. Från 2021 är det troligt att dessa kunder kommer ha en EnergiRot eller SolRot istället för investeringsstöd.

Vår bedömning är att alla mikroproducenter kommer ingå i UG systemet när det blir så mycket enklare för kunderna att få rätt till sina UG. Alla kunder säljer idag sitt överskott och med ombudslösningen kommer de även kunna sälja sina UG. Ombudsmodellen stärker därmed kundens ställning. För EM innebär det att på några års sikt kommer man kunna få en bra månadsstatistik över antalet solelanläggningar på upp till 43,5 kW.

Det är av största vikt att ombudslösningen införs i samband med att EM slutar utfärda UG för mikroproducenter. Dvs att det inte blir en period då mikroproducenterna står utanför UG systemet. Det skulle skada trovärdigheten för systemet och påverka solelutbyggnaden negativt. Vi önskar därför att EM får i uppdrag att snabbtreda förslaget till ombudslösning, under denna period måste EM fortsätta att administrera mikroproducenternas UG. Vår bedömning är att elhandlarna behöver 12 månader för att anpassa sina affärssystem till att hantera ombudsrollen.

VASAKRONAN

HSB – där möjligheterna bor

